

Handläggare
Eikman Johan
Bergmark Magnus

Datum
2017-12-08

Diarienummer
SCN-2017-0522

Socialnämnden

Verksamhetsplan och budget 2018

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta verksamhetsplan och budget 2018 enligt föreliggande förslag, samt

att överlämna antagen verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget 2018 beskriver hur nämnden ska förverkliga det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2018-2020 som antogs i kommunfullmäktige den 6 november 2017.

Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de inriktningsmål och uppdrag som fullmäktige har beslutat om. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2018-2020.

Ärendet

Förvaltningen har utifrån den politiska inriktningen i det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2018-2020 utarbetat ett förslag till verksamhetsplan för socialnämnden för år 2018.

Verksamhetsplanen ska vara ett aktiverande dokument som visar hur nämnden avser uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag till nämnden. Verksamhetsplanen anger vilka åtgärder nämnden ska genomföra under 2018. Åtgärderna synliggör nämndens satsningar och prioriteringar inom nämndens ansvarsområde. Planen ska vägleda förvaltningen i dess arbete under verksamhetsåret 2018.

Socialnämnden erhåller 687 690 tkr i kommunbidrag för 2018. Utöver kommunbidraget räknar förvaltningen med 219 000 tkr i övriga intäkter. En stor del av övriga intäkter utgörs av statsbidrag från Migrationsverket för verksamhet Ensamkommande. Kommunbidraget är uppräknat för 2018 med volym, pris och riktade satsningar. Det kommer dock att krävas

fortsatt omställningsarbete för att säkerställa en budget i balans. Förvaltningen har hanterat fortsatta volymökningar under hösten 2017 och eftersträvar att ständigt förbättra insats- och vårdkedjor för att uppnå effektiviseringar.

Från och med 2017 ska verksamhetsplanerna betraktas som treåriga (revideras årligen). Därför har formuleringar som håller över tid eftersträvats. Nämndmål och åtgärder kommer brytas ner till fler och mer konkreta aktiviteter per avdelningar och enheter. Det innebär att medarbetare och chefer på alla nivåer involveras och att deras kunskap och engagemang tas tillvara. Uppföljningen utvecklas och kompletteras med ingångsvärden och målvärden till aprilboks slutet 2018.

Bilagor

Verksamhetsplan och budget 2018

- Bilaga 1 Uppföljningsplan
- Bilaga 2 Indikatorer och nyckeltal
- Bilaga 3 Internkontrollplan 2018

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Verksamhetsplan och budget 2018

För socialnämnden

Ett aktiverande dokument som socialnämnden
fattade beslut om den 20 december 2017

Inledning

Nämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, EU-migranter, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDT-arbete.

Omvärld och förutsättningar

Uppsala är del av en omvärld som förändras snabbt. I mångt och mycket avgörs Uppsalas framtid av hur världen i stort kommer att utvecklas under kommande decennier. Det är en utveckling som kan beskrivas som osäker och som ger upphov till ett antal globala samhällsutmaningar. Utmaningarna är utgångspunkt för FN:s hållbarhetsmål i agenda 2030, EU:s strategier och den nationella politiken. Alla människor, företag, kommuner och stater påverkas av dessa samhällsutmaningar och har ett ansvar att hantera dem. Det globala påverkar det lokala.

Vårt samhälle påverkas av ett antal globala utmaningar som har att göra med urbanisering, nya ekonomiska och geopolitiska tyngdpunkter samt höjd levnadsstandard globalt sett. Mark, vatten och den ekologiska infrastrukturen behöver användas på ett uthålligt sätt. I det sammanhanget kommer landsbygden att spela en allt viktigare roll, bland annat för råvaru- och energiproduktion och för nya sätt att bruka mark och vatten.

Under de kommande årtiondena kommer betydligt fler människor än idag att leva och vara verksamma i Uppsala. Ökningen beror dels på att det föds många nya invånare och dels på inflyttning från övriga Sverige och världen.

Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer att förändras jämfört med de senaste årens utveckling. Barn och ungdomar i skolålder samt personer i åldern 80 till 89 år förväntas att öka betydligt under perioden 2017-2021. Den största demografiska förändringen finns inom åldersgruppen 16-18 år. Efter en minskning med totalt 20 procent det senaste årtiondet kommer denna åldersgrupp att öka i genomsnitt med 4,2 procent årligen under perioden 2017-2019. Det ökade antalet ensamkommande barn svarar för en betydande del av ökningen.

Även ökningen av antalet barn i grundskoleåldern börjar tillta. Antalet barn i åldern 6-15 år beräknas öka med 2,6 procent årligen under 2017-2021. Det senaste fem åren ökade antalet barn i grundskoleåldern med 3,4 procent i årligt genomsnitt. Barn i åldern 1-5 år beräknas öka med 1,8 procent årligen nästa femårsperiod. Denna ökningstakt är dubbelt så hög som takten

de senaste fem åren. Ett ökat antal barn och ungdomar i skolan samt fler personer i åldrarna 80-89 år kan medföra stora anpassningsbehov inom välfärdsverksamheterna.

Under hösten 2017 har omvärldsanalys och riskinventering genomförts inför verksamhetsplaneringen 2018. Analysen visar att det ekonomiska läget för nämnden är en stor utmaning, särskilt avseende barn- och ungdom, vilket riskerar att medföra bristande kvalitet och rättssäkerhet. En annan stor utmaning är att rekrytera och behålla personal, vilket i sin tur kan leda till brister i arbetsmiljön för personal och chefer, samt bristande rättssäkerhet och kvalitet vilket kan innebära högre kostnader.

Samhällsutvecklingen med ökad polarisering är ett område med risk för social oro, ökat missbruk och kriminalitet. En annan prioriterad fråga är bostadsbristen som kan medföra sämre och dyrare boendelösningar och längre placeringar. Ytterligare en utmaning är förändringsläget inom socialförvaltningen med många utvecklingsarbeten som pågår samtidigt inom kommunen. Planeringsförutsättningarna avseende migration- och integrationsfrågor utgör även det en utmaning.

Bedömningen är beroende av förändringar lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Nya analyser av omvärld och risker behöver genomföras regelbundet. För att möta identifierade risker har många åtgärder påbörjats och ytterligare möjligheter finns i form av bland annat ökad delaktighet från invånare och medarbetare i verksamhetsutvecklingen, digitalisering, ny teknik och utveckling av nya arbetssätt.

Politisk plattform

Nämnden vill - genom att stödja Uppsala kommuns medborgare, såväl barn och unga som vuxna, och som har en social problematik – att enskilda och familjer ska kunna få sina behov tillgodosedda i den egna hemkommunen.

Nämnden vill ge tidiga och förebyggande insatser, samt vård- och behandlingsinsatser, till nämndens målgrupper i kommunal regi i nära samverkan med civilsamhället. Insatser, oavsett innehåll och syfte, ska finnas tillgängliga, hålla god servicenivå, vara rättssäkra, men också vara - så långt det är möjligt – evidensbaserade för ökat resultat.

Nämndens målgrupper ska uppleva en högre grad av delaktighet och inflytande i verksamheten och ges möjlighet att påverka både innehållet i hjälpen och vilka hjälpinsatser som ska tillhandahållas.

Nämnden sätter också ett högt värde i att utveckla verksamheten med andra huvudmän och med civilsamhället, liksom med nämnder, styrelser och bolag inom Uppsala kommun.

Nämndens verksamhet syftar till att de som kommer i kontakt med nämnden ska utveckla sina resurser så att de får möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt.

Närvård är ett samlingsbegrepp för det samverkansarbete som bedrivs inom hälso- och sjukvård och social omsorg mellan Uppsala kommun och Region Uppsala. Huvudmännens uppdrag i närvårdsarbetet omfattar samverkan mellan huvudmännen men också internt inom

kommunen och i Region Uppsala. Det finns en organisation och styrning av närvårdsarbetet med en politisk styrgrupp samt ledningsgrupper med ansvar för planering och genomförande.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2018-2020.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sitt verksamhetsområde.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Socialförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna nämndmål, strategier och åtgärder.
Uppdrag	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i <i>Mål och budget</i> . Nämnden tar fram åtgärder för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen. Vid behov kan nämnden också ta fram strategier för genomförandet av uppdragen.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2018 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas.

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Nämndens uppdrag	2
Omvärld och förutsättningar.....	2
Politisk plattform	3
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	4
Inriktningsmål.....	7
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1	
Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	7
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2	
Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	9
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3	
Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart.....	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4	
Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna.....	12
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5	
Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	14
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6	
Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande.....	15
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7	
I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	17
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8	
Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	20
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9	
Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala..	20
Budget 2017	25
Nämndens driftbudget.....	25
Nämndens investeringar.....	26
Bilaga 1 Uppföljningsplan.....	27
Inledning	27
Nämndens uppföljning.....	27
Bilaga 2 Nämndens nyckeltal.....	28

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans

Ytterligare arbete krävs för en ekonomi i balans. Nämndens verksamheter ska hålla sig inom budgetram och avvikelser mot budget ska följas så att åtgärder sätts in tidigt vid behov.

Ekonomi- och kvalitetsstyrningen behöver utvecklas utifrån förändringar i samband med ny organisation. Även uppföljning av ekonomi och kvaliteten i verksamheten ska utvecklas.

En ny sammanhållen socialnämnd ger bättre förutsättningar för nya flexibla lösningar i egen regi som kan minska kostnaderna och bättre motsvara invånarnas behov. För ekonomisk sundhet krävs helhetssyn för nämndens verksamheter och nära samarbete mellan organisationens strategiska och operativa delar. Samordning med andra nämnder, huvudmän och civilsamhälle är en nödvändig förutsättning för högsta effektivitet och kvalitet.

Det är svårt att prognosticera mottagandet av ensamkommande barn och därmed även nämndens statsbidragsintäkter kopplat till mottagandet. Antalet asylsökande har minskat kraftigt jämfört med förgående år och tidigare prognoser. Ersättningsnivåerna för ensamkommande barn reducerades kraftigt från och med den 1 juli 2017. För att klara en ekonomi i balans inom området ensamkommande barn krävs att åtgärder för att sänka kostnaderna fortsätter. Till exempel pågår en utveckling av boendekedjan med en omställning mot fler placeringar i stödboende istället för hem för vård eller boende, en process som sker i samverkan med andra nämnder.

Ansökningar om extern finansiering ska säkerställas. Rutinerna för återsökning av statsbidrag har förbättrats och ska fortsatt utvecklas. Projekt Agata ska utveckla Uppsala kommuns asyl- och mottagningsprocesser genom att utveckla IT-system och ärendehanteringssystem för bättre prognosverktyg. Utvecklingen möjliggör kostnadsanalyser och säkerställer effektiva strukturer för återsökning av bidrag.

Nämndens åtgärd

Utveckla ekonomi- och kvalitetsstyrning, samt uppföljning.

Kvalitetssäkra och utveckla verksamhetsprocesser och vård-/boendekedjor.

Systematisk uppföljning och utvärdering av egna och externa verksamheter avseende kvalitet och kostnader.

Uppdrag: Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt.

Nämnden ska utveckla sina tjänster utifrån medborgarnas behov, evidens och innovation. Invånarna har högre förväntningar och krav på kommunens tjänster än tidigare. Ett gott resultat förutsätter en god samverkan med flera aktörer. Nämnden ska vara en uppskattad samverkanspart för andra huvudmän, inte minst universiteten.

Ett positivt utvecklingsarbete sker redan idag inom nämndens verksamheter, vilket ska kommuniceras både internt och externt. Förbättring och utveckling stärker personalens yrkesstolthet likväl som förtroendet för nämndens verksamheter ökar. Personalens kunskap och engagemang ska tas till vara i verksamhetsutvecklingen.

Nämndens åtgärd

Sätta strukturer för digitalisering och verksamhetsutveckling.

Utbildning/förändringsledning för ökad digitalisering.

Uppdrag: Aktivt och strategiskt söka extern finansiering

Nämndens åtgärd

Ansöka om externa medel som är relevanta för nämndens uppdrag.

Förbättringsarbetet avseende återsökning av statsbidrag fortsätter.

Verka för att belägga eventuell överkapacitet på nämndens boenden med externa placeringar.

Uppdrag: Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Nämndens åtgärd

Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Uppdrag: Genomföra könsekvensbeskrivningar i samband med kommande investeringar.

Nämndens åtgärd

Könsekvensbeskrivningar genomförs vid investeringar.

Uppdrag: Ta fram en långsiktig investeringsplan

Nämndens åtgärd

Nämnden har inga planerade investeringar som avses i detta sammanhang.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer

Ny teknik och innovativa arbetssätt ger goda möjligheter till verksamhetsutveckling samtidigt som det utmanar våra invanda arbetssätt. Webbaserade tjänster för invånare minskar både administrativ tid och mötestid. Dokumentation direkt på dator istället för på papper vid besök minskar den administrativa bördan. I stället frigörs tid för personlig och tätare kontakt med de invånare som mest behöver det. Ny teknik och nya arbetssätt innebär även en enklare vardag för medarbetarna och bidrar därmed till en bättre arbetsmiljö. Erfarenheter av nya arbetssätt vid en enhet, avdelning eller förvaltning bör spridas till fler. Socialnämnden avser att fortsätta utveckla innovationsarbetet, både avseende ny teknik och nya arbetssätt. Uppsala kommun ska 2019 ha en systemlösning för hälsa, vård och omsorg som bidrar till att lösa ökande välfärdsutmaningar, säkra kvalitet och hållbarhet på lång sikt.

Nämndens åtgärd

Förbereda för nya bättre IT-lösningar för vård och omsorgsområdet i samarbete med KS och övriga berörda nämnder.

Samordnad plan för IT och digitalisering som stöd för verksamhetsutveckling.

Medverkan i Nationellt förnyelsejobb SKL - bättre mottagande av ensamkommande barn.

Bättre stöd, support och utbildning i Procapita.

Uppdrag: Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala.

Nämndens åtgärd

Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala. Planering och samordning av åtgärder sker med övriga nämnder.

Uppdrag: Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter.

Nämndens åtgärd

Utifrån kommungemensam ledningsplan ta fram en ledningsplan för socialnämnden.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Uppdrag: Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten. Förebyggande insatser är viktigt för att undvika social utsatthet, segregation och arbetslöshet. Den ökade polariseringen med social oro behöver förebyggas och mötas med breda insatser i samverkan med andra nämnder, civilsamhälle, andra huvudmän med flera parter. Nämnden har under 2016 kartlagt social oro och satt in riktade insatser och områdesarbetet ska fortsatt utvecklas.

Nämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer. Arbetet med att upptäcka, åtgärda och förebygga våld i nära relationer är ett prioriterat område. Nämnden avsätter årligen riktade medel för att stimulera till nya initiativ i arbetet mot våld.

Nämnden ansvarar för förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT), vilket är en del av folkhälsoarbetet. Att sprida kunskap om förekomst och skadeverkningar av nya droger, metoder och forskning till personal, beslutsfattare med flera är angeläget. En prioriterad fråga är arbeta förebyggande för att minska tobaksanvändningen.

Nämndens åtgärd

Inrättande av en operativ resurs och implementering av program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer med stöd till andra nämnder att följa program och handlingsplan.

Stöd till föreningar som stödjer implementering av program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer.

Anordna nationell konferens för hälsofrämjande, förebyggande och stödjande arbete kring alkohol, narkotika, doping och tobak(Drogfokus 2018).

Utveckla det tidiga och förebyggande arbetet i samarbete med skola, socialtjänst, polis, fritid och bibliotek till att även inkludera mellanstadienivå.

Uppdrag: Inom ramen för klimatprotokollet tillsammans med näringslivet, universiteten och organisationer utveckla arbetet för att nå klimatmålen fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.

Ekologisk hållbarhet är en drivkraft för ekonomisk och social utveckling. Nämnden strävar efter en ekologiskt hållbar utveckling av verksamheten. Det kan ske genom att bland annat miljövänliga och minskade transporter, energisnåla lokaler och ekologisk mat på nämndens boenden. Cykel och kollektiva transporter ska användas i så hög grad som möjligt. Fordonen ska inte använda fossila bränslen. I avtal med andra utförare ska krav ställas för att leverantörer i hög grad ska använda fossilbränslefria och miljövänliga transporter och fordon. I de verksamheter som nämnden finansierar ska råvarorna så långt som möjligt vara närodlade och maten ekologisk. Ny teknik ska prövas för att möjliggöra möten och dokumentation digitalt för att minska resande och pappersanvändning.

Ett systematiskt arbete krävs för att nå Uppsala kommuns miljö- och klimatmål. Nämnden behöver därför skapa strukturer och samverkansformer inom den större organisationen och i relation till andra nämnder.

Nämndens åtgärd

Öka andelen ekologisk mat på nämndens boenden

Kartläggning och handlingsplanmed prioriterade åtgärder.

Utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologisk mat. Åtgärderna samordnas med KS och övriga nämnder.

Uppdrag: Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling.

Nämndens åtgärd

Utöka samverkan med kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden för att gemensamt bidra till en hållbar stadsutveckling.

Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling. Medverka och påverka i den samordnade planeringsprocessen för att lyfta socialnämndens behov.

Uppdrag: Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera.

Nämndens åtgärd

Utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologisk mat. Åtgärderna samordnas med KS och övriga nämnder.

Kartläggning och handlingsplanmed prioriterade åtgärder.

Uppdrag: Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet

Nämndens åtgärd

Utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologisk mat. Åtgärderna samordnas med KS och övriga nämnder.

Kartläggning och handlingsplanmed prioriterade åtgärder.

Uppdrag: Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt.

Nämndens åtgärd

Utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologisk mat. Åtgärderna samordnas med kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Nämndmål: Jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor ska öka

Nämnden strävar efter att främja ekonomisk och social trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och människors aktiva deltagande i samhällslivet. Ojämligheten i bland annat hälsa, inkomst och utbildningsnivå behöver minska.

Tidiga insatser och lättillgängligt stöd är viktigt för personer i eller på väg in i ett beroende. Vårdkedjan för ungdomar och vuxna behöver utvecklas. Målgruppen unga vuxna är prioriterad.

Homosexuella, bisexuella, transpersoners och queera personers (hbtq) utsätts för hot om våld och våld i betydligt högre omfattning än heterosexuella. Ohälsan, särskilt den psykiska ohälsan, är högre för gruppen hbtq-personer än för den heterosexuella delen av befolkningen. Nämnden vill främja hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter genom ökad kunskap om målgruppens situation för att eliminera risken för brister i bemötande och diskriminering.

Mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar ska fortsätta att utvecklas. Bland annat avseende stöd till ensamkommande barn som lider av posttraumatisk stress och att samverka med civilsamhället för att möjliggöra för asylsökande över 18 år att bo kvar i Uppsala. Andra exempel på viktiga frågor är att säkra för målgruppen bra boendelösningar, samt samverka med berörda nämnder kring skolgång och meningsfull fritid för att förebygga utanförskap.

Nämnden har det kommunövergripande samordningsansvaret för utvecklingsarbetet med romsk inkludering och arbetet med den nationella minoriteten romer bosatta i kommunen. Målgruppens levnadsvillkor är ofta mycket sämre än för befolkningen i övrigt. Uppsala kommun är sedan mitten av 2016 utvald av Kulturdepartementet till utvecklingskommun för romsk inkludering och kommunen har ansökt om att fortsätta vara det även under 2018 - 2020.

Socialnämnden fortsätter samarbetet med civilsamhället med akuta hjälpinsatser för målgruppen socialt utsatta EU-medborgare. Ett natthärbärge och ett dagcenter ska fortsätta att drivas så länge som behov av insatserna finns. Situationen för medföljande barn ska särskilt uppmärksammas genom uppsökande verksamhet i samverkan med polismyndigheten.

Nämndens åtgärd

Fortsätta och utveckla "Ett Uppsala-möten" och implementera vård- och stödsamordning för unga.

Utveckling av arbetet med unga vuxna med beroendeproblematik och psykisk sjukdom.

Utveckla samarbetet mellan myndighetsutövning och insatser mellan avdelningarna Barn, Ungdom och Vuxen så att barn och deras familjer får ett mer samordnat och anpassat stöd.

En HBTQ-diplomering per år av en verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Mottagandet av ensamkommande barn fortsätter att utvecklas med särskilt fokus på stöd till dem som lider av posttraumatisk stress.

Fortsatt implementering av handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Utifrån framtagen aktivitetsplan fortsätta samordna det kommunövergripande arbetet med romsk inkludering och Uppsala som utvecklingskommun för romsk inkludering.

Uppdrag: Stärka det kommunövergripande operativa arbetet med att motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. (SCN)

Nämndens åtgärd

Anställa en funktion som ska säkerställa att kommunens berörda verksamheter får det stöd och den kunskap som krävs för att synliggöra, upptäcka och åtgärda våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Uppdrag: Utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa fortsätta utvecklingen av främjande, förebyggande och tidiga insatser för barn och unga. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Nämndens åtgärd

Utveckling enligt verksamhetsplan för närvården samt handlingsplan för psykisk hälsa.

Utveckla stöd till biologiska föräldrar och föräldrar med beroendeproblematik för att förebygga placeringar av barn.

Utreda vad evidens och beprövad erfarenhet anger om effektiva förebyggande arbetssätt inom nämndens ansvarsområde.

Uppdrag: Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen.

Nämndens åtgärd

Identifiera behov av kompetenslyft och säkra fortbildning.

Uppdrag: Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förätrad folkhälsa bland äldre

Nämndens åtgärd

Nämnden medverkar i åtgärder som samordnas och planeras med KS och övriga nämnder.

Uppdrag: I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad.

Nämndens åtgärd

Nämnden medverkar i åtgärder som samordnas och planeras med KS och övriga nämnder.

Uppdrag: Med stöd av sociala investeringar särskilt stärka det förebyggande arbetet för barn och unga gällande psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, skolfrånvaro samt missbruk. (UBN, SCN, AMN och KTN)

Nämndens åtgärd

Med stöd av sociala investeringar öka samverkan mellan barnenheter och vuxnenheter för en bättre helhetssyn och ett familjeorienterat arbetssätt.

Nämnden ska arbeta med att identifiera lämpliga områden och söka medel för det förebyggande arbetet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndmål: Fler personer tillhörande nämndens målgrupper har arbete och bostad som motsvarar deras behov

Det behövs fler olika boendelösningar, nya boendeformer och utvecklade vårdkedjor för nämndens målgrupper. Invånarnas möjlighet att få och behålla eget boende ska förbättras. Bostads- och lokalbristen är en utmaning. Det kan vara svårt att få till lämpliga hemmaplansalternativ. Familjer, ungdomar och vuxna kommer inte vidare i nästa steg av stöd och behandling för att det inte finns ändamålsenliga boenden, vilket medför kostnadsdrivande och långa insatslösningar.

En möjlighet att möta behoven är en ökad samverkan mellan nämnder, andra huvudmän, civilsamhälle och andra aktörer. Alternativa boendeformer och möjlighet till snabbare genomströmning behöver undersökas och provas.

Hemlöshet är ofta orsakad av missbruk och/eller psykisk ohälsa. Hemlösheten försämrar möjligheterna till förbättrad hälsa och missbruksrehabilitering. Socialnämnden ska därför fortsätta att satsa på stöd till personer som riskerar att förlora sitt boende och att hjälpa hemlösa. Hemlösa personer ska få ett mer samordnat och lättillgängligt stöd genom ökad flexibilitet i insatser, och samverkan med bland annat regionen.

Delar av nämndens målgrupper står långt från arbetsmarknaden och behöver nya och innovativa insatser i samarbete med andra nämnder och externa parter för att få ett arbete. Nya insatser behöver utvecklas i samarbete med sociala företag för arbete och rehabilitering för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Nämndens åtgärd

Under året ta fram handlingsplan mot hemlöshet i samverkan med civilsamhället och Region Uppsala.

Nämnden ska verka för att öka omsättningen av bostadsociala kontrakt.

Utveckla verksamheten för flexibelt, samordnat och tillgängligt stöd för hemlösa personer. Fortsatt utvecklingsarbete med metoden Bostad först för hemlösa personer med missbruksproblematik.

Verka för inrättande av halvvägshus för personer med missbruksproblematik.

Utreda förutsättningarna för att skapa en öppen mottagning för långvarigt hemlösa personer i syfte att öka tillgänglighet och samordnat stöd.

Uppdrag: Öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar. (AMN, UBN, SCN och OSN)

Nämndens åtgärd

Samverkan och planering av åtgärder med berörda nämnder för att öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar.

Nämnden ska i samverkan med berörda nämnder öka andelen ensamkommande unga som arbetar eller studerar.

Uppdrag: Utifrån strukturella hinder, behov av stöd och samordning samt strategiska utvecklingsområden utveckla stödet till sociala företag (AMN, SCN, OSN, KTN och KS)

Nämndens åtgärd

Samverkan och planering av åtgärder med berörda nämnder för att utveckla stödet till sociala företag.

Uppdrag: Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv.

Nämndens åtgärd

I samverkan med berörda nämnder anordna feriejobb för placerade ungdomar.

Uppdrag: Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning.

Nämndens åtgärd

I samverkan med berörda nämnder verka för att nyanlända får egen försörjning.

Uppdrag: Kommunen ska genom extratjänster och traineejobb, exempelvis med gröna jobb, möjliggöra för nyanlända och personer långt från arbetsmarknaden att etablera sig i arbetslivet.

Nämndens åtgärd

Inventera de arbetsuppgifter som finns och titta på möjligheten att ta in extratjänster.

Uppdrag: Skapa en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. (KS, SCN och AMN)

Nämndens åtgärd

Revidera nämndens bostadssociala behov och redovisa förändringar för kommunstyrelsen.

Utreda möjligheten att skapa ett kommunalt tillfälligt boende.

Uppdrag: I större utsträckning använda kommunens dagliga verksamhet för intern service.

Nämndens åtgärd

Inventera nämndens verksamheter och lokaler och se över möjligheter att använda daglig verksamhet för intern service.

Uppdrag: Ta fram en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg.

Nämndens åtgärd

Ta fram en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

Nämndmål: Fler barn i social utsatthet och fler ensamkommande barn klarar sin utbildning

Utbildning är en viktig förutsättning för att minska risken för social utsatthet på kort och lång sikt. Förebyggande och tidiga insatser riktade till barn och unga för att klara sin skolgång ger positiva effekter för individ, grupp och samhälle. Nämnden vill förbättra möjligheterna för unga personer att etablera sig i arbets- och samhällslivet. Att ha avbrutit eller aldrig påbörjat en gymnasieutbildning är den faktor som tydligast påverkar risken att återfinnas i gruppen unga som varken arbetar eller studerar.

Ofta har målgruppen en kombination av olika problem. Det kan därför behövas individanpassade insatser i form av olika vägar till utbildning, socialt stöd och andra åtgärder för att komma tillbaka till studier eller i arbete. Ungdomarnas situation medför ofta behov av kontakt med flera olika myndigheter och även andra aktörer.

Barn och ungdomar som är placerade är en särskild riskgrupp och behöver därför särskilda insatser. Delar av målgruppen ensamkommande barn är också i behov av extra stöd för att klara sin skolgång. Sociala förebyggande och tidiga insatser i samverkan mellan nämnder, andra huvudmän, civilsamhälle och privata aktörer är viktig för att nå målet.

Nämndens åtgärd

Fortsätta utveckla arbetet med att säkra placerade barns skolgång oavsett placeringsform.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Nämndmål: Verksamheten har god kvalitet, effektivitet, tillgänglighet och service

I bildandet av en större förvaltning utvecklas ett gemensamt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystemet säkerställer styrningen så att rätt sak görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt. Ordning och reda innebär att händelser som kan leda till vårdskador, missförhållanden eller andra avvikelser kan förebyggas. Därmed ökar också nyttan för invånarna och arbetsmiljön för medarbetarna, vilket är en prioriterad fråga inte minst inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Kvalitetsarbetet behöver i och med omorganisationen samordnas och goda erfarenheter ska tas till vara och spridas.

Nämndens verksamheter behöver säkra samma goda kvalitet för alla som definierar sig som kvinnor, män, flickor eller pojkar. Om endast delar av nämndens målgrupper (utifrån kön) får god kvalitet i bemötande och insatser innebär det en kvalitetsbrist. Till exempel att behov av insatser inte uppmärksammas och tas om hand på grund av att frågor riktas olika till invånarna. Ett systematiskt arbete krävs för att integrera jämställdhetsperspektivet i verksamhetens alla delar. En förutsättning är att skapa samverkansstrukturer inom den större nämnden och i relation till andra nämnder.

Lagkraven inom nämndens ansvarsområden understyrker att myndighetsutövningen ska vara skyndsam och rättssäker. Ett flertal åtgärder för en mer effektiv, tillgänglig organisation med god service framgår under andra nämndmål.

Nämndens åtgärd

Utveckla ett gemensamt ledningssystem och skapa strukturer för systematiskt kvalitetsarbete .

Fortsätta undersöka och prova flexibla lösningar för högre tillgänglighet och enkel ingång till insats för invånarna.

Utveckla rutiner och stärka samverkan i det systematiska arbetet med jämställdhet och HBTQ.

Uppdrag: Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Nämndens åtgärd

Utvecklingen av brukarinflytande fortsätter och utvecklas i samverkan med berörda nämnder.

Uppdrag: Utveckla fler aktiviteter till unga vuxna i kommunens stads- och landsbygdsdelar. (SCN, AMN, KTN, UKFAB och Uppsalahem)

Nämndens åtgärd

Samordning och planering av åtgärder med berörd nämnd med koppling till pågående utvecklingsarbete.

Uppdrag: Utveckla det förebyggande arbetet för psykisk hälsa. (OSN, SCN, ÄLN, KTN och IFN)

Nämndens åtgärd

Identifiera utvecklingsområden och påbörja arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan inom suicidprevention.

Berörda medarbetare har relevant kunskap om suicidprevention.

Uppdrag: Stärka insatserna för att förebygga och behandla drog- och spelmissbruk. (UBN, ÄLN, OSN och SCN)

Från och med den 1 januari 2018 ingår problem med spel om pengar i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Spelproblemen ökar och mer kunskap behövs på området. Det är särskilt viktigt att förebygga att barn och unga börjar spela om pengar.

Nämndens åtgärd

Utveckla samarbetet kring barn och unga med missbruk och det förebyggande arbetet mot spelmissbruk.

Delta i revidering av den länsgemensamma överenskommelsen samt delta i framtagandet av den lokala överenskommelsen gällande riskbruk, missbruk och beroende för hälso- och sjukvården och socialtjänsten (RIM) enligt NSU verksamhetsplan.

Uppdrag: Utveckla samverkan med region Uppsala och civilsamhället kring hemlösa personer. (SCN)

Nämndens åtgärd

Utreda och föreslå former för utvecklad samverkan med regionen kring hemlösa personer.

Satsning på samordnade individuella planer (SIP) i samverkan med regionen.

Nämnden ska samverka med civilsamhället genom partnerskap och föreningsstöd till organisationer som aktivt arbetar med hemlösa.

Uppdrag: Säkra en jämställd biståndsbedömning. (SCN, AMN, OSN och ÄLN)

Nämndens åtgärd

Befintlig kunskap i förvaltningen tas till vara och sprids till övriga nämnder. Metod för jämställd biståndsbedömning implementeras inom förvaltningen. Utvecklingsarbetet följs upp och utvärderas.

Uppdrag: I samverkan med Region Uppsala utveckla och förstärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa hos barn och unga. (KS, UBN, SCN och OSN)

Nämndens åtgärd

Förstärkning av ungdomsmottagningarna enligt handlingsplan för psykisk hälsa.

Unga med komplicerad problematik erbjuds vård- och stödsamordning som är anpassad till målgruppen.

Uppdrag: Utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem. (KS, OSN, SCN, KTN och UBN)

Nämndens åtgärd

Åtgärder utifrån rapport med förslag till arbete för ungdomar med missbruksproblem inkl. vårdplatser för avgiftning.

Fortsätter samarbetet med psykiatrin kring Edebys verksamhet.

Fortsätta satsningen på uppsökande verksamhet i samverkan med polisen.

Uppdrag: Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med social problematik för att nå bättre effekt. (OSN, IFN, ÄLN, AMN och SCN)
Utifrån reglementet om att socialnämnden ansvarar för samtliga uppgifter enligt socialtjänstlagen för vilka ingen annan nämnd i kommunen ansvarar och att nämnden ska säkerställa att den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå ska nämnden utveckla interna samordningsmöten.

Nämndens åtgärd

Utveckla interna samordningsmöten inom kommunen utifrån individens behov av stöd.

Samverkansstrukturer och dess processer ska vara väl kända och tydliga.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämndmål: Verksamheten utgår från invånarnas behov

Verksamheten ska vara tillgänglig, begriplig och motsvara invånarnas behov. Idag har invånarna högre krav på kommunens insatser, service och bemötande än tidigare. Det är viktigt att undersöka hur invånarna upplever våra tjänster och ge dem möjlighet till inflytande över utvecklingen av verksamheten.

Nämnden har redan idag olika former för invånarinflytande. Till exempel brukarundersökningar, ungdomsråd för ensamkommande barn och brukarrevision för vuxna personer med beroendeproblematik. Brukar- och intresseorganisationer involveras ibland i framtagande av styrdokument eller vid upphandling. Systematiken för att praktiskt omsätta resultatet av uppföljningen i förbättringsåtgärder behöver utvecklas.

För ett högre inflytande på individnivå i fortsätter implementeringen av metoden Signs of Safety inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Samverkan med civilsamhället utvecklas vidare. Fler åtgärder framkommer under andra nämndmål och uppdrag.

Nämndens åtgärd

Implementering av metoden Signs of Safety fortsätter. Metoden borgar för högre delaktighet och inflytande.

Ta fram en årsplanering för hur brukarsynpunkter ska samlas in, analyseras och leda till konkreta förbättringar av verksamheten.

Delta i SKL:s utvecklingsprojekt för att ta fram nationella nyckeltal för uppföljning av kvalitet och resultat i socialtjänstens mottagande av ensamkommande barn.

Uppdrag: Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK, för att bland annat bidra till folkbildning och delaktighet.

En ökad samverkan mellan nämnden och civilsamhället är angeläget. Uppsala kommun har en lokal överenskommelse med Uppsalas föreningsliv (LÖK). Syftet är att synliggöra och stärka ideella organisationers självständighet och oberoende, samt att utveckla möjligheterna för dem att vara en viktig aktör inom välfärdsutveckling. Ideella organisationer ges en tydlig roll i kommunens samhällsplanering och demokratiska process. Ett Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP, att bevilja föreningsbidrag och utveckla andra samarbetsmöjligheter med ideella sektorn möjliggör för nämnden att uppfylla syfte och mål med LÖK.

Nämndens åtgärd

Utveckla och upprätthålla samverkan med civilsamhället för nämndens målgrupper genom bland annat stöd till sociala föreningar och idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Uppdrag: Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa.

Nämndens åtgärd

Nämnden fortsätter medverka i medborgardialoger avseende trygghet och social oro (samverkan med KS och polis).

Nämnden ska genomföra medborgardialog(er) utifrån ett eller flera av nämndens ansvarsområden.

Uppdrag: Utifrån framtagna handlingsplan stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism.

Nämndens åtgärd

Utifrån framtagna aktivitetsplan för romsk inkludering fortsätta samordna det kommunövergripande arbetet för romsk inkludering med fokus på ett rättighetsbaserat arbetssätt, delta i kunskapshöjande insatser för romsk inkludering.

Delta i kunskapshöjande insatser om mänskliga rättigheter och normkritiskt förhållningssätt.

Uppdrag: Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.

Nämndens åtgärd

Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.

Uppdrag: Utveckla arbetet med brukarrevisioner. (OSN och SCN)

Nämndens åtgärd

Utveckla arbetet med brukarrevisioner.

Uppdrag: Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagna metod för medborgarbudget.

Nämndens åtgärd

Nämnden medverkar vid behov i kommunstyrelsens pilotverksamhet utifrån framtagna metod för medborgarbudget.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndmål: Ledarskapet ska fungera som stark kulturbärare som kan leda medarbetare i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Nämndens åtgärd

Stärka cheferna i deras roll som ledare genom t.ex. återkommande chefsträffar, utbildningsinsatser, transparent kommunikation samt eventuella insatser på individnivå utifrån behov.

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra och kan göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande

Med förändrade samhällsstrukturer och utmaningar i att möta nya behov av stöd hos medborgarna utifrån fördelade medel, ställs högre krav på förbättrade arbetsätt och tryggt ledarskap. Vikten av att arbeta med ständiga förbättringar för hög kvalitet i uppdrag och arbetsmiljö är av största vikt.

Nämndens åtgärd

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande.

Systematiskt arbetsmiljöarbete - med välfungerande rutiner. Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social arbetsmiljö såväl som fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. Respektive nämnd och förvaltning ansvarar för att säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs och följs upp enligt fastlagd fördelning och beslutade metodiker/rutiner.

Dialog mellan chef och medarbetare om mål, förutsättningar och utveckling. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas bäst i regelbunden dialog mellan chefer och medarbetare.

Strategisk och taktisk förmåga att förändra och förbättra förutsättningar som krävs för en god arbetsmiljö. Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i den verksamhet man är satt att styra och leda.

Skapa en organisation som säkerställer en jämn arbetsbelastning mellan enheterna.

Fortsätta implementering av årsplaneringen för arbetsmiljöarbetet.

Ta fram förvaltningsövergripande arbetsmiljömål.

Uppdrag: Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö.

En stor utmaning är att säkerställa rätt kompetens på rätt plats, framför allt på längre sikt, eftersom tillväxt och demografiska förändringar kommer öka eller förändra servicebehoven. Redan idag är en del kompetenser svåra att rekrytera och behålla. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra.

Kommunen ska identifiera bristyrken och behov utifrån faktabaserade underlag och ha en god framförhållning i kompetensförsörjning. För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen öppna upp fler vägar in till många yrkesområden. Ett medvetet jämställdhets- och mångfaldsarbete krävs för att nå, attrahera och rekrytera rätt kompetens. Bemanning ska ske utifrån arbetets faktiska krav och ett normkritiskt förhållningssätt, det vill säga undvika att

ovidkommande faktorer eller stereotypa uppfattningar påverkar kravprofiler och bemanningsbeslut. Intern rörlighet ska alltid övervägas när kompetensbehov uppstår.

Uppsala kommun kännetecknas av medvetna kommungemensamma metodval i analysen av kompetensbehoven på kort och lång sikt, liksom i alla åtgärder som vidtas för att attrahera, utveckla, behålla och avveckla kompetens. För att lyckas väl med kompetensförsörjningen ska kompetensplanering knytas in som del i verksamhetsplaneringsprocessen. Genom detta kommer gemensamma behov att kunna identifieras och det ökar möjligheten att göra samlade satsningar som ger positiva effekter för kommunens olika verksamheter.

Kompetensförsörjningen är en av socialnämndens största utmaningar. Satsningar och åtgärder som underlättar möjligheten att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare är därför prioriterade. En viktig satsning är utvecklingsprojektet som Akademikerförbundet SSR, Vision och socialnämnden driver gemensamt för att säkra kompetensförsörjningen inom barn- och ungdomsvården.

Nämndens åtgärd

Arbeta fram en förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan som utifrån identifierade utmaningar tydliggör vilka aktiviteter socialnämnden och förvaltningen behöver arbeta med för att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Fortsätta driva utvecklingsprojekt Kursändring inom nämnden för att säkra kompetensförsörjningen inom barn- och ungdomsvården i samarbete med SSR och Vision samt verka för implementering av de förbättringsförslag som framkommit i projektet.

Uppdrag: Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Nämndens åtgärd

I samband med löneöversynsarbetet kartlägga att det inte föreligger strukturella löneskillnader på grund av kön. Vid behov verka för att skillnaderna åtgärdas.

Uppdrag: Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken

Nämndens åtgärd

Skapa utvecklings- och karriärmöjligheter och göra dessa kända.

Aktivt arbeta med lönebildningsfrågor för att säkerställa rätt lön för rätt arbete.

Uppdrag: I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad.

Nämndens åtgärd

Säkerställa att metoden kompetensbaserad rekrytering används.

Följa riktlinjer och instruktioner från kommunstyrelsen.

Uppdrag: Stärka studenterna jobbmöjligheter och karriärmöjligheter (i Uppsala kommun) genom samverkan med universitetet inom ramen för studentmedarbetaransättning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter.

Nämndens åtgärd

Fortsätta utvecklingen av befintligt aspirantprogram.

Budget 2018

Nämndens driftbudget

Nämnd (**hemkommun**)

<i>Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)</i>	Beslutad budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
--	-------------------------	-----------------	----------------

Taxor och avgifter **exl. egen nämnd**

Bidrag motpart S*

Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa
intäkter

Övriga kommuninterna intäkter

Summa intäkter	0	0	0
-----------------------	----------	----------	----------

Lämnade bidrag

Köp av huvudverksamhet externa utförare

Övriga kostnader

1. Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Nämnd (egen regi)

<i>Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)</i>	Utfall 2016	Beslutad budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
--	----------------	----------------------------	-----------------	----------------

(Taxor och avgifter)

Statsbidrag

Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa
intäkter

Nämndinterna intäkter

Övriga kommuninterna intäkter

Summa intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
-----------------------	------------	------------	------------	------------

Personalkostnader

Lokalhyror

Övriga kostnader

Avskrivningar

Summa kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader				
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

1. Försäljning av verksamhet till egen nämnd

Nämndens investeringar

Mnkr	2018
Pågående	x
Nya objekt	x
Summa	x

Bilaga 1 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. För att nämnden ska kunna följa om de mål som beslutats kommer att uppnås måste det återkommande finnas en uppföljning av resultat i verksamheten. Uppföljningen ska även bidra till att synliggöra och analysera skillnader mellan kvinnor och män. En viktig aspekt för nämnden är att ta tillvara brukarnas synpunkter på verksamheten.

Nämndens uppföljning

Uppföljning av ekonomin

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett månatligt periodiserat resultat. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning av nämndens verksamhetsområden sker via delårsbokslut per april och augusti. I samband med delårsboksluten görs helårsprognoser. Efter december bokslut sammanställs en årsredovisning.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål i verksamhetsplanen.

Uppföljning av den egna verksamheten

Nämnden följer regelbundet förändringar av volymer och flöden när det gäller insatser inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden följer också förändringar i personalläget. Brukarenkäter inom skilda delar av nämndens verksamhet kompletterar nämndens egen verksamhetsuppföljning. Nämnden strävar efter att utveckla andra former av brukarinflytande för att löpande få synpunkter på hur verksamheten uppfattas av dem som behöver den. Inom området ensamkommande har nämnden ett brukarråd som ger synpunkter på verksamheten. Om uppföljningar visar brister kan det leda till olika åtgärder i berörd verksamhet eller en omprioritering av verksamheten.

Uppföljning av externa leverantörer

Nämnden har ett antal ramavtal som följs upp under året för att säkerställa att den kvalitet som utlovats vid upphandling också levereras. Om uppföljningar visar brister leder det till dialogmöten med berörd leverantör, krav på viten (om det är reglerat i avtalet) och i slutändan en hävning av avtalet.

Händelsestyrda uppföljningar

Majoriteten av nämndens uppföljningar är planerade, dvs. sker med viss regelbundenhet och är bestämda i förväg. En händelsestyrd uppföljning sker inte regelbundet utan initieras av en särskild händelse som till exempel klagomål från handläggare inom förvaltningen.

Bilaga 2 Nämndens indikatorer och nyckeltal

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Indikatorer	Källa	Trend
Resultat årsbokslut	Egen uppföljning SCN	
Andel placeringar i stödboende	Egen uppföljning SCN	
Omfattning uppföljning av familjehemsplacerade flickor-pojkar	Kolada	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Indikatorer	Källa	Trend
Följs upp genom en sammanvägd bedömning av åtgärderna.	Egen uppföljning SCN	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Indikatorer	Källa	Trend
Andel ekologiska livsmedel	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	
Andel fossilbränslefria fordon	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	
Andel fossilfritt bränsle	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	
Total energianvändning för transporter (användning av bil i tjänsten)	Hållbarhetsportalen, Uppsala kommun	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Indikatorer	Källa	Trend
Antal orosanmälningar per 1000 inv. jämfört med riket	Kolada	
Andel barn och ungdomar som inte använder alkohol, narkotika, dopning eller tobak, åk 9, flickor-pojkar	Liv och hälsa Ung, Uppsala kommun	
Antal HBTQ-diplomeringsin inom nämndens verksamhetsområde	Egen uppföljning SCN	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Indikatorer	Källa	Trend
Omsättningen av bostadssociala kontrakt	Egen uppföljning SCN	
Antal vård dygn per placering ungdom 13-20 år i HVB (medeltal)	Kolada	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

Indikatorer	Källa	Trend
Följs upp genom en sammanvägd bedömning av åtgärderna.	Egen uppföljning SCN	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Indikatorer	Källa	Trend
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning, barn och ungdom 0-20 år	Kolada	
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats (andel)	Kolada	
Ej återaktualiserade barn 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats (andel)	Kolada	

 Antal e-tjänster inom nämndens ansvarsområde

Egen uppföljning SCN

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Indikatorer

Källa

Trend

Förbättrad situation efter kontakt med socialtjänst, andel (%)
(myndighetsutövning)

Kolada

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsalas kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Indikatorer

Källa

Trend

Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende meningsfullt
arbete, lärande i arbetet och positiv syn på arbetet
(motivationsindex)

Egen uppföljning Uppsala kommun/Kolada

Medarbetares kännedom om prioriteringar vid tidsbrist.¹

Kolada

Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende
uppskattning, förtroende och förutsättningar från chef
(ledarskapsindex)

Egen uppföljning Uppsala kommun/Kolada

Könsskillnad i hållbart medarbetarengagemang (HME),
totalindex

Egen uppföljning Uppsala kommun/Kolada

Nyckeltal

Källa

Ensamkommande asylsökande barn, antal per 1000 inv

Kolada (N01994, N01951)

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)

Kolada (N30001)

Orosanmälningar 0-20 år/1000 inv

Egen uppföljning

Orosanmälningar 0-12 år/1000 inv

Egen uppföljning

Orosanmälningar 13-17 år/1000 inv

Egen uppföljning

Orosanmälningar 18-20 år/1000 inv

Egen uppföljning

Invånare 0-20 år placerade i institution eller familjehem, antal/1000

Kolada (N33808)

Vårddygn i familjehem och institutionsvård, antal/inv 0-20 år

Kolada (N33801)

---

¹ Temperaturmätning inom SCF två gånger per år med utgångspunkt i AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö. På en skala 1-10 ska värdet vara 7 eller högre.

Vårddygn i familjehem, antal/inv 0-20 år	Kolada (N33801)
Vårddygn i institutionsvård, antal/invånare 0-20 år	Kolada (N33800)
Ej återaktualiserade barn och ungdomar 0-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U33461), (U33400)
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U35409)
Ej återaktualiserade barn 0-12 år/ungdomar 13-20 år/vuxna med missbruksproblem ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U33461), (U33400), (U35409)
Andel barn och ungdomar med stöd från socialtjänsten som är nöjda med det stöd de får	Ny nationell undersökning
Andel vuxna med missbruksproblem som är nöjda med det stöd de får av socialtjänsten	Ny nationell undersökning
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	Kolada (N33016)
Vårddygn i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år	Kolada (N35804)
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv	Kolada (N35019)

Kontrollområde	Kontrollmoment	Riskbeskrivning	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
Verksamhetsrisker					
Att rätt beslut fattats om bistånd och att utredning i anmälningsärenden inleds i de fall där barn kan vara i behov av insatser.	Granskning av beslut och utredning 11:1 SoL inleds inte.	Att enskilda inte får den hjälp och det skydd som de behöver. Att nämndens resurser inte används effektivt	Från delegationslistan väljs två beslut ut vid varje justeringstillfälle Utredningsenhet tar fram ärenden två gånger per år i samband med bokslut per april och per augusti, vilket sammanställs för hela myndighetsorganisationen.	Individutskottens justeringsman Enhetschef	Ordinarie IU-sammanträde Bokslut per april Bokslut per augusti redovisning av enhetschef till IU
Bristande efterlevnad av regelverk					
Tydlig rubricering av ärenden av handlingar till nämnden	Att ärenderubriken stämmer överens med innehållet.	Att beslut inte är sökbara och därmed inte möjliga att hitta och följa	Stickprov av ett ärende per nämndssammanträde under året.	Strateg	Bokslut per augusti Årsbokslut
Korrekt hantering av delegationsbeslut	Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid. Att rätt delegat fattat beslutet.	Fel beslutsfattare kan leda till att beslutet är ogiltigt eller att	Två stickprov från varje kvartal.	Nämndsekreterare	Bokslut per april Bokslut per

Kontrollområde	Kontrollmoment	Riskbeskrivning	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
		beslutet är fel.			augusti Årsbokslut
Obehörigt tillträde till uppgifter	Kontroll av intern sekretess i verksamhetssystem. Kontroll att obehörig personal inte bereder sig tillgång till sekretesskyddade uppgifter.	Brott mot sekretessen, känsliga uppgifter riskerar att läcka ut. Om personal har fel behörighet finns risk att fel beslut fattas (ej tillgång till rätt uppgifter).	Kontroll att behörigheter i Iris är aktuella och att rätt personal har rätt behörigheter. Kontroll att behörigheter i Procapita är aktuella och på rätt nivå, tre ggr/år. Stickprov tas ur logglistor, tre ggr/år.	Samordnare Procapita	Bokslut per april
Representation	Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor	Att kommunens policy för representation inte följs. Förtroendebrist kan bli följd.	Stickprov varje kvartal.	Ekonom	Bokslut per april Bokslut per augusti Årsbokslut
Risk för förtroendeskada					
Bisysslor	Bisysslor	Tjänstemän kan ha dubbla lojaliteter.	Enkät till tjänstemän om bisysslor. Avvikelse noteras och redovisas i nämnd.	Strateg	Bokslut per augusti
Mutor och jäv	Mutor och jäv	Beslut kan påverkas på ett ogynnsamt sätt.	Enkät till förtroendevalda och tjänstemän.	Strateg	Bokslut per augusti
Avtal och upphandling					

Kontrollområde	Kontrollmoment	Riskbeskrivning	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
Kvalitetssäkring av avtal	Avtalen är utformade enligt kvalitetskriterier och så att det går att bedöma om de följs.	Otydliga avtal kan äventyra kvaliteten i tjänsten. Riskerar även att öka kostnaderna.	Stickprov av tre avtal som bedöms utifrån förutbestämda kriterier.	Strateg	Bokslut per augusti Årsbokslut
Direktupphandlingar	Direktupphandlingar görs i enlighet med kommunens upphandlingspolicy.	Om upphandlingspolicyen inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Risk för att bryta mot LOU.	Stickprov på fem fakturor och tillhörande förfrågningsunderlag.	Strateg	Bokslut per augusti
Ramavtal	Inköp görs enligt avropsordning. Om avsteg görs ska det framgå av dokumentationen om varför.	Om avropsordningen inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Brott mot LOU.	Stickprov på fem fakturor där avsteg från avropsordning gjorts.	Strateg	Bokslut per april Bokslut per augusti Årsbokslut
Redovisningsrisker					
Felaktig utbetalning av posten övriga kostnader	Granskning av att rutiner för avsläpp av posten övriga kostnader följs: - beslutsmeddelande finns - rätt konterad	Risk för felaktiga utbetalningar.	Tio stickprov varje kvartal.	Ekonom	Bokslut per april Bokslut per augusti Årsbokslut
Korrekt utförd bokföring	Kontroll att behörigheter följer delegations - och attestförteckningar	Risk för oavsiktliga och avsiktliga fel och risk för oegentligheter.	Kontroll att behörigheter i Iris är aktuella och att rätt personal har rätt behörigheter.	Ekonom	Bokslut per augusti

Kontrollområde	Kontrollmoment	Riskbeskrivning	Kontrollmetod	Kontrollansvarig	Tidpunkt för rapportering
Återsökning av statsbidrag för ensamkommande	Kontrollera att rätt belopp erhålls genom att fånga upp kostnader som är återsökningsbara och att åter-sökning sker inom aktuell tidsfrist, så att likviditeten säkerställs.	Likviditet och soliditetsrisk på kommunnivå.	Månatlig statuskontroll av återsökningsunderlag	Ekonom	Bokslut per april Bokslut per augusti Årsbokslut
Utbetalning av arvode till uppdragstagare	Kontrollera att uppdragstagare registreras med avslutsdatum. Kontrollera att uppdrag inte registreras dubbelt	Felaktig utbetalning	Stickprov av fem stycken underlag/registreringar varje kvartal Stickprov av fem uppdragstagare i verksamhetssystemet varje kvartal. Om något av stickproven visar på felaktig hantering ska kontroll av samtliga underlag/registreringar genomföras.	Enhetschef för ekonomiadministrationen	Bokslut per april och augusti Årsbokslut